

Багато нарікань і на фактичну бездіяльність Верховної Ради у законодавчому забезпеченні державної екологічної політики України. Тож підсумуємо. За умов воєнного стану варто говорити про реалізацію нових пріоритетів в екологічній політиці Держави. У цей період вкрай важливо довести до міжнародних інституцій факт екоциду РФ щодо довкілля України та вимагати адекватної відповідальності за цей злочин. Також необхідно брати до уваги й те, що ніхто не знімав із ВР та КМ України відповідальності за реалізацію вже задекларованих міжнародних зобов'язань нашої країни та державних програм у сфері захисту довкілля.

Abstract: as a result of the military aggression of the Russian Federation, the environment of Ukraine was damaged, therefore it is necessary to organize and monitor the damage. It is important not only to count them, but also to conduct a campaign to inform relevant international institutions about the environmental and material damage caused to the Russian Federation.

Keywords: food policy of Ukraine, environmental policy, martial law.

УДК: 338.434:631.147

ЗАСТОСУВАННЯ БЕЗПЕЧНИХ ДЛЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПРАКТИК І ТЕХНОЛОГІЙ

Ушакова С. В., канд. с.-г. наук
e-mail: ushakovasvetlan@ukr.net

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Анотація. Існує декілька екологічно-чистих практик і технологій, які сільськогосподарські підприємства можуть застосувати у сільському господарстві, наприклад, сівозміна, скорочений обробіток ґрунту, покривні культури та інтегрована боротьба зі шкідниками, технології точного землеробства та практики стійкого тваринництва. Застосовуючи ці практики та технології, сільськогосподарські підприємства можуть зменшити свій вплив на навколишнє середовище та зберегти природні ресурси для майбутніх поколінь.

Ключові слова: екологічно чисті практики, сільське господарство, сівозміна, скорочений обробіток ґрунту, покривні культури, інтегрована боротьба зі шкідниками.

Екологічно орієнтовані інновації та напрями їх реалізації в діяльності сільськогосподарських підприємств є важливими факторами для сталого розвитку та збереження навколишнього середовища. Підприємствам вкрай важливо розглянути можливість впровадження подібних практик і технологій, щоб зменшити свій вплив на навколишнє середовище та зберегти природні ресурси для майбутніх поколінь.

Деякі екологічно-чисті практики в сільському господарстві включають сівозміну, скорочений обробіток ґрунту, покривні культури та інтегровану

боротьбу зі шкідниками. Ці методи можуть допомогти зменшити ерозію ґрунту, покращити стан ґрунту та зменшити використання шкідливих хімікатів. Крім того, методи сталого ведення сільського господарства, такі як агролісомеліорація та відновлюване сільське господарство, можуть допомогти поглинати вуглець і пом'якшити наслідки зміни клімату [1-3].

Сівозміна – це сільськогосподарська практика, при якій різні культури висаджують у певному порядку протягом певного періоду часу. Це допомагає покращити стан ґрунту шляхом зменшення його ерозії, покращення структури ґрунту та боротьби зі шкідниками та хворобами. Сівозміна також може допомогти підвищити врожайність і зменшити потребу в синтетичних добривах і пестицидах. Конкретний план чергування залежатиме від унікальних потреб і цілей ферми.

Зменшений обробіток ґрунту – це практика, яка передбачає якомога менше порушення ґрунту під час посіву та збору врожаю. Що сприяє зменшенню ерозії ґрунту, поліпшенню його стану та зменшенню кількості палива та праці, необхідних для обробки ґрунту. Зменшення обробки також може сприяти збільшенню органічних речовин у ґрунті та поглинанню вуглецю, що пом'якшує наслідки зміни клімату. Існують різні типи скороченого обробітку ґрунту, включаючи нульовий, смуговий обробіток і зональний обробіток, які можна адаптувати до різних культур і типів ґрунту.

Покривні культури – це практика, коли культури вирощуються спеціально для покриття та захисту ґрунту між періодами регулярного виробництва сільськогосподарських культур. Це зменшує ерозію ґрунту, підвищує його родючість та пригнічує ріст бур'янів. Покривні культури також можуть допомогти зменшити потребу в синтетичних добривах і пестицидах, а забезпечити додаткові переваги, такі як середовище існування для корисних комах і скорочення викидів парникових газів [2-4].

Інтегрована боротьба зі шкідниками – це стратегія боротьби зі шкідниками, яка використовує комбінацію методів боротьби зі шкідниками ефективним, економічним та екологічно безпечним способом. Передбачається моніторинг шкідників та їхнього впливу на сільськогосподарські культури, використовуючи комбінацію культуральних, біологічних і хімічних методів контролю та мінімізуючи використання пестицидів. Використовуючи цей підхід, фермери можуть зменшити негативний вплив шкідників на врожайність і якість сільськогосподарських культур, а також мінімізувати ризик шкоди здоров'ю людини та навколишньому середовищу.

Агролісомеліорація та відновлюване сільське господарство є методами сталого ведення сільського господарства, які можуть допомогти зменшити негативний вплив сільського господарства на навколишнє середовище. Такий підхід передбачає інтеграцію дерев та інших багаторічних культур у системи землеробства, що може допомогти покращити стан ґрунту, збільшити біорізноманіття та поглинати вуглець.

Відновлюване сільське господарство – це комплексний підхід до землеробства, який зосереджується на підтримці якості ґрунту, збільшенні біорізноманіття та покращенні функціонування екосистеми [3-5].

Інновації в екологізації тваринництва включають використання технологій точного землеробства для зменшення впливу тваринництва на навколишнє середовище. Ці технології можуть допомогти фермерам ефективніше управляти кормами, використанням води та відходами, а також можуть зменшити викиди парникових газів. Крім того, стійкі практики тваринництва, такі як ротаційний випас, використання природних добрив і методів боротьби зі шкідниками, можуть допомогти покращити стан ґрунту та зменшити використання шкідливих хімікатів.

Ротаційне випасання – це практика, коли худобу переміщують через серію загонів, що дозволяє їм пастися на свіжому кормі, а також дає час для відновлення тих ділянок, на яких раніше проводилось випасання. Це сприяє покращенню стану ґрунту, збільшенню біорізноманіття та зменшенню ризику надмірного випасу. Черговість випасання також зменшує потребу в додаткових кормах і зменшує кількість гною та інших відходів, які накопичуються на одній території [7-8].

Підсумовуючи, можна сказати, що екологічно чисті практики та технології мають вирішальне значення для сталого розвитку та захисту навколишнього середовища в сільському господарстві. Крім того, технології точного землеробства та стійкі практики тваринництва, такі як ротаційний випас, утилізація гною, використання природних добрив і методи боротьби зі шкідниками також можуть зменшити вплив тваринництва на навколишнє середовище.

Застосовуючи ці практики та технології, сільськогосподарські підприємства можуть зменшити свій вплив на навколишнє середовище та зберегти природні ресурси для майбутніх поколінь.

Список використаних джерел:

1. Багорка, М. О. (2015). Формування маркетингової стратегії розвитку екологічно спрямованих інновацій в аграрному виробництві. Вісник Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету, (1), 65-68.
2. Elevitch, C. R., Mazaroli, D. N., & Ragone, D. (2018). Agroforestry standards for regenerative agriculture. *Sustainability*, 10(9), 3337.
3. Шкуратов, О. І. (2012). Організаційно-правовий механізм забезпечення еколого-економічної безпеки аграрного виробництва. *Агроекологічний журнал*, (1), 10-14.
4. Харченко, Т. Б. (2013). Перспективи розвитку ринку органічної продукції в Україні. *Економіка АПК*, (9), 37-41.
5. Moravska, O. V., Levytskyu, T. R. et al. (2022). Innovations—the Basis Tools of Development of Agricultural and Ecological Management. *Journal of Environmental Management & Tourism*, 13(1), 19-28.
6. Зіновчук, Н. В., & Чудовська, В. А. (2013). Сучасні чинники розвитку органічного сільського господарства в Україні. Вісник Житомирського національного агроекологічного університету, (1-2 (2)), 296-303.
7. Walker, J. W., Heitschmidt, R. K., & Dowhower, S. L. (1989). Some effects of a rotational grazing treatment on cattle preference for plant communities. *Rangeland Ecology & Management. Journal of Range Management Archives*, 42(2), 143-148.
8. Бородай, В. П., Пінчук, В. О., & Тертична, О. В. (2017). Перспективні напрями екологічних досліджень у галузі тваринництва. *Агроекологічний журнал*, (2), 44-48.
9. Герман, В. В. (2009). Екологічна безпека при виробництві тваринницької продукції. *Агроекологічний журнал*, (2), 5-8.

Abstract. there are several eco-friendly practices and technologies that agricultural enterprises can adopt in agricultural, such as crop rotation, reduced tillage, cover cropping, and integrated pest management, precision farming technologies and sustainable animal husbandry practices. By adopting these practices and technologies, agricultural enterprises can reduce their impact on the environment and preserve natural resources for future generations.

Keywords: eco-friendly practices, agriculture, crop rotation, reduced tillage, cover cropping, integrated pest management.

УДК 633.15/.31:58

ВЛАСТИВОСТІ БУРКУНА БІЛОГО ТА ПЕРСПЕКТИВА ВИРОЩУВАННЯ НА ПІВДНІ

Федорчук В. Г., канд. с.-г. наук, доцент

e-mail: fedorchukvg@mnaeu.edu.ua

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. Буркун - високоврожайна кормова культура, багата протеїном і іншими поживними речовинами. По хімічній оцінці буркун не поступається іншим кормовим рослинам, за загальною поживністю дорівнює кращим бобовим травам – конюшині, еспарцету, люцерні, а по вмісту протеїнів і фосфору – перевершує їх. Особливу увагу буркун заслуговує як фітомеліоративна рослина.

Ключові слова: буркун, землеробство, кумарин, корм, бобова трава.

Першою кормовою культурою, окультуреною землеробами з метою забезпечення домашніх тварин природним кормом, була люцерна. Слідом за конюшиною і еспарцетом в першій половині ХХ століття селяни почали впроваджувати дворічний буркун. В межах України ця культура набуває широкого поширення.

Сформоване необґрунтоване, насторожене ставлення до буркуну в нашій країні є наслідком недостатку знань з вирощування цієї рослини, а також помилкового уявлення про кумарин, лактон кумаринової кислоти, що додає корму всього лише гіркуватий смак і специфічний запах. Тварини швидко звикають до запаху кумарину і охоче поїдають буркун на пасовищі, так само і в вигляді силосу і сіна [1]. Цьому сприяють ймовірно також і інші недоліки рослини, такі як грубість стебел і обсіпання листя (при сушінні сіна і насіння) [2]. Разом з тим зі своїми перевагами ця рослина в зоні Південного Степу України в ряді випадків може бути практично незамінною.

Буркун – високоврожайна кормова культура, багата протеїном і іншими поживними речовинами. По хімічній оцінці буркун не поступається іншим кормовим рослинам, за загальною поживністю дорівнює кращим бобовим травам – конюшині, еспарцету, люцерні, а по вмісту протеїнів і фосфору – перевершує їх [1].

Можливості використання буркуну вельми розширенні. Як для пасовища рослина цінна тим, що може використовуватися тривалий час – з ранньої весни до пізньої осені, як першого, так і другого років життя [3]. Високі врожаї зеленої маси в системі зеленого конвеєра буркун забезпечує в літній і осінній період в посушливих регіонах країни з богарних землеробством. Заготівля сіна та сінажу з буркуну –